

מעריך שיעור בהלכה לכיתה ט' - אוריינות דיגיטלית

נושא השיעור: האם מותר לבצע ריצות ופעילות ספורט בשבת?

הקדמה

אוריינות דיגיטלית בחינוך בכלל ובתושב"ע בפרט חיונית בעידן המודרני. היא מאפשרת לתלמידים לגשת למגוון מקורות מידע, להעריך את אמינותם ולבצע ניתוחים מעמיקים של איכות התוכן. בעזרת כלים דיגיטליים, תלמידים יכולים לקבל תשובות לשאלות מגוונות ומעניינות ואף ליצור תוצרים דיגיטליים משלהם. אוריינות דיגיטלית מקנה לתלמידים יכולות של חיפוש, סינון והפצה של מידע, תוך פיתוח חשיבה ביקורתית ויצירתית להבנת השתלשלות התורה שבעל פה.

המעריך שלפנינו ישלב לימוד בנושא ביצוע ספורט וריצות בשבת, שהוא חלק מתוכנית הלימודים בהלכה לכיתות ח על פי תוכנית הלימודים בתושב"ע.

מטרות השיעור

מטרות ידע:

התלמיד יכיר את ההלכה בנושא ביצוע פעילות ספורט בשבת, ובסיום השיעור ידע האם הדבר מותר או אסור.

מטרות מיומנות:

התלמיד יחלץ את ההלכה מתוך הפסקאות הרלוונטיות בספר.

התלמיד ישתמש במנועי חיפוש כדי לחפש את התשובה.

בעזרת המורה, התלמיד יעריך את איכות התשובה שמצא במנועי החיפוש.

התלמיד ישאל את מודלי השפה את השאלה ההלכתית.

בעזרת המורה, התלמיד יבדוק את איכות התשובה של מודל השפה ויפתח חשיבה ביקורתית ביחס אליו.

התלמיד יצור סיכום לקטע ההלכתי באמצעות Notebooklm

מטרות ערכים

התלמיד יכיר את חשיבות השבת כיום מנוחה, וכיצד ההימנעות מעשיית ספורט שומרת על צביון השבת.

מהלך השיעור

פתיחה – 8 דקות

המורה יראה לתלמידיו תמונות של ילדים מבצעים תרגילי ספורט וכן רצים להנאתם, וישאל אותם האם הדבר מותר בשבת. המורה יכוון אותם לצדדים השונים להתיר ולאסור: מצד אחד ילדים לא

יכולים להיות כלואים בבית, ומצד שני הדבר עלול לפגוע בצביון השבת (ניתן לקבל תשובות שמתירות רק באופנים מסוימים או רק לאנשים מסוימים).

המורה יכתוב על הלוח את התשובות של התלמידים.

משימה 1 – חיפוש תשובות באינטרנט והערכתן – 15 דקות

המורה יתן לכל זוג תלמידים לחפש לפחות שלוש תשובות שונות באינטרנט לשאלה הזו. את התשובות הם יכתבו במחברת וישמרו את הקישורים בקובץ גוגל דוקס שהמורה יפתח.

לאחר מכן המורה יעבור איתם יחד על התשובות ויבחן האם התשובות שניתנו באינטרנט הם ממקורות ידועים ומוסמכים והאם הביאו סימוכין לתשובותיהם. כך התלמידים יתרגלו למצוא תשובות רק במקומות מוסמכים.

משימה 2 – שאלת מודל שפה והערכת תשובתו – 15 דקות

לאחר בחינת התשובות באינטרנט, המורה יעבור לתרגל עם תלמידיו בחינת תשובות הלכתיות שניתנות על ידי מודל שפה. אם המורה מעוניין שהתלמידים בעצמם ישאלו, הוא יכול להפנות אותם ל-gemini שהוא מאושר לעבודה של תלמידים מכיתה ח ומעלה. לעומת זאת, אם הוא לא מעוניין שהם עצמם יחפשו אזי הוא יכול לשאול בעצמו מודל שפה שהוא ירצה והם יכתיבו לו את השאלה.

על הדרך הוא יכול לבחון כיצד הם שואלים נכון, האם הם מתארים לו שהילד מעוניין לבצע ספורט כאשר הוא מרגיש 'כלוא' בבית או שזה יכול להיות טוב בעבורו אבל הוא יכול להסתדר בלי זה.

לאחר שיקבלו את תשובת הצי'אט יש לבדוק את המקורות שלו על מנת לראות האם הוא המציא תשובה על דעת עצמו או שאמר את האמת. כך התלמידים יתרגלו לבחון באופן ביקורתי את התשובות שלו ולא יקבלו אותן כתורה מסיני.

משימה 3 – לימוד ההלכה מתוך פניני הלכה – 10 דקות

לאחר בירור ההלכה דרך חיפוש באינטרנט ושאלת מודל שפה, ניגש ללמוד את ההלכה מתוך ספרי ההלכה. כך לדוגמא אפשר ללמוד את הלכות ז-ח בפרק כב מתוך הספר פניני הלכה לכיתה ח ([כאן](#)).

התלמידים יבינו את מטרת המנוחה בשבת, וכיצד היא משלימה את העבודה של ימי החול. לצד זה, הוא מתיר ריצה לשם הנאה אך לא לשם התעמלות משום עובדין דחול.

משימה 4 – יצירת פודקאסט סיכום למבחן דרך Notebooklm – 10 דקות

לאחר לימוד הקטע, המורה יכוון את התלמידים לשימוש בכלים דיגיטליים שונים ליצירת סיכום לחומר הנלמד (הנוטבוק מאושר לשימוש בכיתה).

המורה יפתח את אתר Notebooklm ([כאן](#)). הוא יפתח מחברת חדשה ויעלה לתוכה את ההלכות הרלוונטיות מתוך פניני הלכה (הוא יכול להעלות גם את הלכה א שמבררת את העיקרון הכללי של צביון השבת).

המורה יגש לאפשרות של יצירת פודקאסט סיכום (נמצא בצד שמאל באפשרויות). התלמידים יכוונו את המורה כיצד לעצב את הפודקאסט מבחינת סגנון הדוברים ואורך הדיבור.

המוכה יצור את הפודקאסט וישמיע אותו לתלמידים כסיכום השיעור.

המורה יסכם את העקרונות שנלמדו בשיעור כדי לחדד אצלם את חשיבות השמירה על צביון השבת.